

Bijlagen bij de toelichting

Inhoudsopgave

Bijlagen bij de toelichting	5
Bijlage 1 Toetsing omgevingsaspecten	7
Bijlage 2 Wateraspecten	9
Bijlage 3 Vooronderzoek bodem	11
Bijlage 4 Natuurtoets	17
Bijlage 5 Vleermuisonderzoek	61

Gemeente Noord-Beveland

Projectnummer 431824

Bijlage 1 Toetsing omgevingsaspecten

	Aspect	Kader	Beoordelingsaspect	Noodzaak	Aanv. onderzoek	Toelichting noodzaak/aandachtspunten
1	bodem kwaliteit	Besluit bodemkwaliteit	Bodemkwaliteit dient voldoende te zijn voor beoogde functie. Functie mag geen bedreiging vormen voor bodemkwaliteit.	ja	ja	Voor de aanvraag van een omgevingsvergunning zal een verkennend asbestonderzoek uitgevoerd worden.
2	archeologie	archeologische beleidskaart	De ontwikkeling mag niet leiden tot aantasting van archeologische waarden.	ja	ja	Volgens het gemeentelijk archeologiebeleid is het plangebied grotendeels aangemerkt met een lage verwachting (categorie 6). Als de oppervlakte van de bodemverstoring groter is dan 2.500 m ² én wanneer een diepte bereikt wordt van tenminste 0,40 meter, een archeologisch onderzoek noodzakelijk is voorafgaand aan de ontwikkeling.
3	water	watertoets Provinciale milieuverordening	Heeft de ontwikkeling effect op de waterhuishouding?	ja		Verwezen wordt naar de tabel voor water.
4	relatie met omliggende (bedrijfs) functies	bedrijfs-/milieu-zonering	Zijn er bedrijfsfuncties in de omgeving aanwezig/mogelijk? Zijn in de nabijheid gevoelige bestemmingen gelegen?	ja	nee	Er zijn geen bestaande bedrijven die in hinder ondervinden van de toe te voegen woning en vice versa.
5	wegverkeerlawaaï	Wet geluidhinder	Is geluidsbelasting minder dan 48 dB?	ja	nee	Het geplande bezoekerscentrum evenals het pompgebouw zijn geen geluidgevoelig objecten in het kader van de Wet geluidhinder (Wgh). Een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï is daarmee niet nodig. Er hoeft daarom geen nader onderzoek te worden gedaan.
6	verkeer	CROW	De ontwikkeling mag niet leiden tot ontwrichting van het verkeerssysteem.	nee	nee	Ten behoeve van de ontwikkeling nemen de verkeersintensiteiten slechts beperkt toe.

7	parkeren	CROW/ gemeentelijke normen	Er moet worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid.	nee	nee	Het plan moet voldoen aan de CROW normering voor parkeervoorzieningen. Deze worden op eigen terrein gerealiseerd.
8	externe veiligheid	Bevi- inrichtingen	Wordt voldaan aan normen plaatsgebonden risico en groepsrisico?	ja	nee	Voldaan wordt aan de normen van plaatsgebonden risico en groepsrisico vanwege de windturbine.
9	lucht- kwaliteit	Wet lucht- kwaliteit	Wordt voldaan aan de genoemde grenswaarden in de Wet luchtkwaliteit?	ja	nee	De ontwikkeling betreft de realisatie van een pompgebouw en bezoekerscentrum. De ontwikkeling draagt hierbij niet in betekenende mate bij aan de luchtkwaliteit en nader onderzoek is niet noodzakelijk.
10	ecologie	Wet Natuurbe- scherming	Is er sprake van significant negatieve effecten?	ja	ja	Voorafgaand aan de realisatie moet tijdig aanvullend onderzoek plaatsvinden en maatregelen getroffen worden.
11	cultuur- historie	Omgevings- plan Zeeland	Zijn er cultuurhistorische waarden aan de orde?	ja	nee	In het plangebied bevinden zich geen cultuurhistorisch waardevolle elementen.
12	kabels en leidingen	Telecom- municatiewet	Zijn er planologisch relevante leidingen en hoogspanningslijnen in de directe omgeving aanwezig?	nee	nee	Er zijn geen kabels en leidingen aanwezig die middels een toetsingsafstand of een zakelijk recht de voorgenomen bebouwing beperkt.

Bijlage 2 Wateraspecten

Thema	Doelstelling	Realisatie
Veiligheid/waterkering	Waarborgen veiligheidsniveau en daarvoor benodigde ruimte.	In het plangebied ligt een primaire waterkering. Binnen de vrijwaringszone van de dijk komt geen bebouwing. Deze waterkering en de bijbehorende beschermingszones zijn op de verbeelding van het plan als dubbelbestemming en in de regels behorend bij dit plan opgenomen.
Wateroverlast	Voldoende ruimte voor vasthouden/bergen/afvoeren van water. Vergroten van de veerkracht van het watersysteem.	Het plangebied behoort tot de 10-25% hoogste delen van het afwateringsgebied. Deze hogere delen zijn geschikter voor retentie (vasthouden van water) dan voor waterberging. Bij een uitbreiding van verharding worden retentievoorzieningen aangelegd, die vertraagd afstromen naar de om het plangebied gelegen sloten.
Riolering	Afkoppelen van (schone) verharde oppervlakken in verband met reductie hydraulische belasting RWZI en transportsysteem met beperken overstorten. Rekening houden met (eventuele benodigde filter) ruimte daarvoor.	Hemelwater wordt (via retentievoorzieningen) op oppervlaktewater geloosd. Het vuilwater wordt geloosd op een zuidelijk van het plangebied gelegen drukriool.
Watervoorziening	Het voorzien van de bestaande functie van (grond- en/of oppervlakte-) water van de juiste kwaliteit water en de juiste hoeveelheid op het juiste moment. Het tegengaan van nadelige effecten van veranderingen in ruimtegebruik op de behoefte aan water.	Er vinden geen wijzigingen in het watersysteem plaats. Voor de aquacultuur wordt middels reeds bestaande gesloten leidingen zeewater naar de bedrijfsbebouwing gebracht en weer teruggepompt. Er is ook geen sprake van de uitbreiding van de aquacultuur, maar om het realiseren van definitieve bebouwing (pompgebouw, ontvangstruimte). Dit heeft geen invloed op het watersysteem in het plangebied.
Volksgezondheid	Minimaliseren risico watergerelateerde ziekten en plagen. Voorkomen van verdrinkingsgevaar/-risico's via onder andere de daarvoor benodigde ruimte.	Voor extra verharding worden retentievoorzieningen gerealiseerd, die aansluiten op de omliggende sloten. De retentievoorzieningen worden als wadi uitgevoerd, dan wel staan aan beide zijden in verbinding met de sloten.
Bodemdaling	Voorkómen van maatregelen die (extra) maaiveld dalingen met name in zetting-gevoelige gebieden kunnen veroorzaken.	Er zullen geen veranderingen in het peil regime plaatsvinden die voor bodemdaling zorgen.
Grondwateroverlast	Tegengaan/verhelpen van grondwateroverlast	Er vinden geen wijzigingen t.a.v. de huidige grondwaterbeheersing plaats.

Oppervlaktewaterkwaliteit	Behoud/realisatie van goede waterkwaliteit voor mens en natuur	Het regenwater van daken en verhardingen is relatief schoon. Bouwmaterialen moeten voldoen aan het bouwbesluit. Het hemelwater wordt afgekoppeld/aangesloten op retentievoorzieningen conform de door het waterschap gehanteerde afkoppelbeslisboom. Er zijn (daardoor) geen nadelige gevolgen voor de waterkwaliteit.
Grondwaterkwaliteit	Behoud/realisatie van goede waterkwaliteit voor mens en natuur	Er zijn geen veranderingen t.a.v. het huidige grondwaterregime.
Verdroging	Bescherming karakteristieke grondwaterafhankelijke ecologische waarden; m.n. van belang in/rond natuurgebieden (voor hydrologische beïnvloedingszone zie provinciaal Omgevingsplan)	Er is geen sprake van het onttrekken van grondwater of het specifiek infiltreren van grondwater met als doel het later weer op te pompen in het plangebied.
Natte Natuur	Ontwikkeling/bescherming van een rijke gevarieerde en natuurlijk karakteristieke aquatische natuur.	Het plangebied grenst niet direct aan natte natuur gebieden.
Onderhoud (mogelijkheden) waterlopen	Oppervlaktewater dient adequaat onderhouden te worden.	Rekening wordt gehouden met de regels van de Keur voor wat betreft de ruimte en bereikbaarheid voor onderhoudsstroken van de sloten gelegen in en grenzend aan het plangebied.
Waterschapswegen	Binnen het plangebied komen waterschapswegen voor.	De waterschapswegen liggen buiten het plangebied. Er vinden geen veranderingen plaats aan deze wegen.

Gemeente Noord-Beveland

Projectnummer 431824

Bijlage 3 Vooronderzoek bodem

1 Vooronderzoek bestemmingsplan aquacultuur Kats

1.1 Algemeen

Bij toepassing van de NEN 5740 moet een hypothese worden opgesteld omtrent de aan-/afwezigheid, de aard en de ruimtelijke verdeling van eventuele verontreinigingen. Ten behoeve van het opstellen van een hypothese dient een vooronderzoek te worden uitgevoerd overeenkomstig de NEN 5725 (Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek).

Op basis van de verzamelde basisinformatie, de aanleiding van het onderzoek en de mate van verdachtheid van de onderzoekslocatie is gekozen voor een standaard vooronderzoek.

Het standaard vooronderzoek richt zich op de onderzoekslocatie en de direct hieraan grenzende percelen. Indien een direct aangrenzend perceel <10 meter breed is, worden ook de percelen hier weer aangrenzend meegenomen. Bij grotere aangrenzende percelen, wordt alleen het gedeelte van deze percelen binnen 25 meter vanaf de grens van de onderzoekslocatie in beschouwing genomen, tenzij aanleiding bestaat het gehele aangrenzende perceel in het vooronderzoek te betrekken.

Aansluitend is informatie verzameld over de volgende aspecten van de locatie:

- voormalig gebruik
- huidig gebruik
- toekomstig gebruik
- bodemopbouw en geohydrologie

Per onderdeel zijn één of meerdere informatiebronnen geraadpleegd. De verzamelde informatie is vastgelegd per bron en weergegeven in de volgende paragrafen.

Opgemerkt wordt dat in 2013 voor de locatie reeds een verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd. Aangezien dit binnen de expiratieperiode van 5 jaar valt, is het slechts noodzakelijk voor de periode 2013 tot en met nu onderzoek te doen naar de aan-/afwezigheid, de aard en de ruimtelijke verdeling van eventuele bodemverontreinigingen. Het doel van dit aanvullende onderzoek is te bepalen of er reden is tot verder onderzoek of dat de conclusies uit 2013 gehandhaafd kunnen worden. Ten behoeve van het opstellen van de onderzoeksstrategie bestuderen wij de door de gemeente aangeleverde informatie uit het milieu-, tank- en bodemarchief.

1.2 Terreinbeschrijving

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Oost-Zeedijk te Kats. De locatie staat kadastraal bekend als gemeente Kortgene, sectie N, nummer 811 en 812. De totale oppervlakte van het terrein bedraagt circa 3.800 m². Op de locatie is een loods en een waterbassin aanwezig. De locatie is, voor zover kan worden nagegaan, grotendeels braakliggend. Op de volgende luchtfoto is de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 1.1: Onderzoekslocatie

(Bron: AGODP: applicatie Antea Group, Copyright Esri Nederland en het Kadaster)

1.3 Voormalig- en huidig gebruik

Voor het vaststellen van het voormalige en huidige gebruik is informatie verkregen van de gemeente Noord-Beveland. Onderstaand is per geraadpleegde bron de gevonden informatie omschreven.

Onderzoeksterrein

Archieven

Voor zover bekend hebben er op de onderzoekslocatie geen calamiteiten of overtredingen van voorschriften in het kader van de Wet milieubeheer en/of Wet bodembescherming en/of andere milieuregelgeving plaatsgevonden.

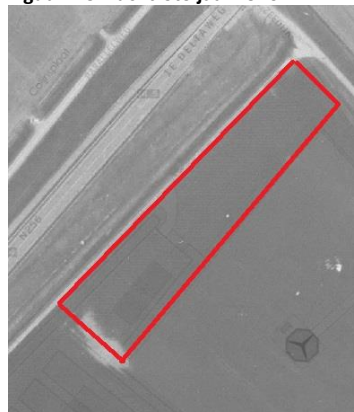
Luchtfoto's

Tussen 1959 en 1970 is ten westen van de onderzoekslocatie de openbare weg aangelegd. Destijds was de onderzoekslocatie in gebruik als landbouwgrond. Na 2011 is ten zuiden van de locatie ontwikkeld voor aquacultuur. Op het zuidelijke deel van de onderzoekslocatie is bebouwing gerealiseerd en is een waterbassin aanwezig. Tussen 2011 en 2017 is de noordzijde van de onderzoekslocatie in gebruik als braakliggend terrein.

Figuur 1.2. Luchtfoto jaar 1959

Figuur 1.3. Luchtfoto jaar 1970

Figuur 1.4. Luchtfoto jaar 2011

Figuur 1.5. Luchtfoto jaar 2017

Bodemonderzoeken

Op de onderzoekslocatie is in 2013 het volgende bodemonderzoek uitgevoerd:

Verkennd bodemonderzoek Oost Zeedijk ong. te Colijnsplaat, perceel Kortgene, sectie N, nummer 610 (ged.), AquaTerra-KuiperBurger (atkb), projectnummer 20130329/rap01, 6 mei 2013

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen verkoop van een gedeelte van het perceel aan de gemeente Noord-Beveland. Hieronder zijn de meest relevante bevindingen weergegeven:

- De bodem op de locatie bestaat hoofdzakelijk uit klei. In de bodem zijn plaatselijk in zowel de boven- en ondergrond bodemvreemde bestanddelen aangetroffen. De bestanddelen bestaan uit puin en plastic.
- Op het maaiveld en in het opgeboorde materiaal is tijdens uitvoering van het veldwerk geen asbestverdacht materiaal waargenomen. In het opgeboorde materiaal is echter wel bodemvreemd materiaal vastgesteld. Bodemvreemd materiaal kan duiden op aanwezigheid van ophooglagen en asbest. Alleen met een asbestonderzoek conform de NEN 5707 en/of NEN 5897 kan met enige zekerheid de aan- of afwezigheid van asbest worden vastgesteld. De resultaten uit het huidig onderzoek geven met betrekking tot asbest(verontreiniging) daarom niet meer dan een indicatie.
- In de kleiige bovengrond met bijmenging van bodemvreemd materiaal (puin) is een licht verhoogd gehalte aan PCB aangetoond. Geconcludeerd is dat de lichte verontreiniging waarschijnlijk te relateren is aan de bodemvreemde bijmenging.
- In het grondwater is een matig verhoogd gehalte aan barium gemeten en zijn licht verhoogde gehalten aan zink en chloride aangetoond. Na herbemonstering van het grondwater is een licht verhoogd gehalte aan barium gemeten.
- De voor de locatie gehanteerde onderzoekshypothese "onverdacht" is verworpen. Zowel in de bovengrond als in het grondwater zijn lichte verontreinigingen aangetoond.
- De resultaten komen niet overeen met de resultaten van de nulsituatie bodemonderzoek uitgevoerd in 2009, waarbij in de grond geen verontreiniging werden aangetoond en in het grondwater licht verhoogde gehalten aan xylenen en VOCl zijn aangetoond. Echter wordt een nader onderzoek niet noodzakelijk geacht aangezien hoogstens lichte verontreinigingen in de grond en in het grondwater aanwezig zijn. De aangetoonde gehalte aan chloride in het grondwater komt overeen met het onderzoek uit 2009.

Tankarchief

De onderzoekslocatie komt niet voor in het tankarchief.

Boomgaard

De onderzoekslocatie is niet gelegen ter plaatse van een voormalige boomgaard.

Bouwarchief

Het bouwarchief is niet geraadpleegd.

Bodemkwaliteitskaart (BKK)

De onderzoekslocatie bevindt zich in de zone: 'Buitengebied en naoorlogse wijken'. De bodemkwaliteitsklasse voor de boven-en ondergrond betreft 'Achtergrondwaarde'.

Bodemfunctieklassenkaart

Op de bodemfunctiekarten van de gemeente Noord-Beveland is de locatie ingedeeld in de functie 'Overig'.

Overige historische gegevens

Tijdens de uitvoering van het historisch onderzoek zijn geen gegevens gevonden over de verbranding of stort van afval, (her)gebruik van grond of andere bouwmaterialen, het (voormalige) gebruik van asbest, verkaveling, (sloot)dempingen, ontgrondingen, aanvullingen, afzetting van bodemvreemd materiaal, de verwachting ten aanzien van archeologische waarden, de verwachting van niet gesprongen explosieven en onbetrouwbaarheden of tegenstrijdigheden.

Informatie gemeente Noord-Beveland

Volgens informatie van de gemeente Noord-Beveland hebben er na het in 2013 uitgevoerde bodemonderzoek geen wijzigingen plaatsgevonden op de locatie.

1.4 Toekomstig gebruik

Aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen (her)ontwikkeling van het plangebied. Het gaat hierbij om twee aspecten die in een ruimtelijk plan samen moeten worden gebracht.

1. De loods op het meest zuidelijke deel van het plangebied is van Kingfish en staat daar op grond van een tijdelijke vergunning. Die tijdelijke vergunning vervalt over een aantal jaren. De mogelijkheid om de loods te behouden moet blijven en dus een plek krijgen in een nieuw bestemmingsplan. Het bouwvlak moet daarbij worden verruimd ten opzichte van de huidige bebouwing om een gebouw te kunnen realiseren waarbij meer zorg is besteed aan de inpassing in de omgeving met een aantrekkelijkere uitstraling.
2. Op de braakliggende gronden in het noordelijk deel van het plangebied is het voornemen een bezoekerscentrum te realiseren.

1.5 Bodemopbouw en geohydrologie

De regionale bodemopbouw staat beschreven in tabel 1.1.

Tabel 1.1: Regionale bodemopbouw

Globale diepte (m -mv.)	Geohydrologische eenheid	Lithostratigrafische eenheid	Lithologische samenstelling
0-60	Eerste watervoerend pakket	Formatie van Tegelen	Zand

Gegevens over de geohydrologie en de bodemopbouw zijn verkregen uit de Grondwaterkaart van Nederland TNO/DGV Middelburg/Bergen op Zoom 48 west - 48 oost 49 west.

Het grondwater in het Eerste watervoerend pakket heeft globaal een zuidelijk gerichte stroming.

1.6 Conclusie vooronderzoek en hypothese

Op basis van het uitgevoerde vooronderzoek wordt aanbevolen om ter plaatse van de onderzoekslocatie een verkennend asbestonderzoek conform de NEN 5707 uit te voeren. Aanleiding hiervoor is het feit dat in het in 2013 uitgevoerde bodemonderzoek bijmengingen met onder andere puin is aangetroffen, wat verdacht is op

het mogelijk voorkomen van asbest. In het voorgaande onderzoek heeft er geen dergelijk onderzoek plaatsgevonden, waardoor niet kan worden uitgesloten dat er geen asbest op de locatie aanwezig is.

Ons inziens is het niet noodzakelijk om een verkennend bodemonderzoek uit te voeren, aangezien er in het voorgaande onderzoek slechts lichte verontreinigingen zijn aangetroffen en er volgens informatie van de gemeente Noord-Beveland geen wijzigingen hebben plaatsgevonden na het uitgevoerde bodemonderzoek. Ook wordt niet verwacht dat de activiteiten op de omliggende percelen de bodemkwaliteit op het onderzoeksterrein negatief hebben beïnvloed.

Gemeente Noord-Beveland

Projectnummer 431824

Bijlage 4   Natuurtoets

Natuurtoets

Facilitaire voorzieningen aquacultuur Oost-Zeedijk

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN t.b.v. een bestemmingsplan

projectnummer 0431824.00
definitief revisie 01
3 juli 2018

Natuurtoets

Facilitaire voorzieningen aquacultuur Oost-Zeedijk

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN t.b.v. een bestemmingsplan

projectnummer 0431824.00

definitief revisie 01
3 juli 2018

Auteurs

A.A. van Grinsven

Opdrachtgever

Gemeente Noord-Beveland
Postbus 3
4490 AA Wissenkerke

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave

beschrijving revisie 01
definitief

goedkeuring
M. Winkel

vrijgave
P.F.G.M. Kennes

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en planvoornemen	4
1.2	Doel en onderzoeksvragen	5
1.3	Leeswijzer	6
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	7
2.1	Algemeen	7
2.2	Soortbescherming	7
2.3	Gebiedsbescherming	8
2.3.1	Natura 2000	8
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	8
3	Methodiek	9
3.1	Algemeen	9
3.2	Bureauonderzoek	9
3.3	Terreinbezoek	10
3.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	10
4	Resultaten	11
4.1	Gebiedsbeschrijving	11
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	12
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	12
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	15
4.3	Beschermde gebieden	16
4.3.1	Natura 2000-gebieden	16
4.3.2	Natuurnetwerk Nederland	16
5	Toetsing	18
5.1	Effectbepaling plan	18
5.2	Effecten op beschermde gebieden	20
5.2.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	20
5.3	Uitvoerbaarheid bestemmingsplan	20
6	Bronnen	23

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Conclusies en advies

De initiatiefnemer is voornemens het plangebied (zie figuur 1.1) te (her)ontwikkelen. Het gaat hierbij om twee aspecten die in een ruimtelijk plan samen moeten worden gebracht.

1. De loods op het meest zuidelijke deel van het plangebied is van Kingfish en staat daar op grond van een tijdelijke vergunning. Die tijdelijke vergunning vervalt over een aantal jaren. De mogelijkheid om de loods te behouden moet blijven en dus een plek krijgen in een nieuw bestemmingsplan. Het bouwvlak moet daarbij worden verruimd ten opzichte van de huidige bebouwing om een gebouw te kunnen realiseren waarbij meer zorg is besteed aan de inpassing in de omgeving met een aantrekkelijkere uitstraling.
2. Op de braakliggende gronden in het noordelijk deel van het plangebied is het voornemen een bezoekerscentrum te realiseren. Op grond van het vigerende bestemmingsplan is het niet mogelijk ter plaatse te bouwen. De mogelijkheden om daar te bouwen worden beperkt door de vrijwaringszone van de dijk en een aantal leidingen die in het gebied liggen van Kingfish (zie figuur 1.2).
3. Er vinden geen andere wijzigingen in of aan het bedrijf plaats; de inlaat en lozing via een retourleiding veranderen niet. De inlaat en lozing zijn ondergebracht in een bestaande vergunning.

Om de herontwikkeling mogelijk te maken is een nieuw juridisch-planologisch kader vereist.

Het plan kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet Natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

Het plangebied ligt in de directe nabijheid van het Natura 2000-gebied de Oosterschelde. Vanwege de ligging en omvang van het plan ten opzichte van de Natura 2000-gebieden kan er sprake zijn van verstoring, met name verstoringfactor verlichting (zie hoofdstuk 5). Als gevolg van de uitvoering van het plan kunnen negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Oosterschelde optreden. In een Voortoets kan nader onderzocht worden of deze effecten significant kunnen zijn. Conform de Wet Natuurbescherming dient bij significante effecten een Passende beoordeling opgesteld te worden. Zonder deze informatie kan niet met zekerheid gesteld worden dat de gebiedsbescherming de uitvoering van het plan niet belemmert.

Zie ook Tabel 1.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNN
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Ja	Nee
Effecten?	Mogelijk	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Ja, Voortoets	Nee
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Ja, mits maatregelen ingepast kunnen worden	Ja

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied zelf:

- Vleermuizen – (mogelijk aanwezig zomer/paarverblijfplaats in loods);

- *Algemene broedvogels - (zeer waarschijnlijk nestplaatsen);*

Daarnaast kan externe werking optreden ten aanzien van de potentiële vliegroute van vleermuizen langs de dijk en de soorten die voorkomen in de Oosterschelde. Met verlichting dient hiermee rekening te worden gehouden (zie hoofdstuk 5).

In Tabel 2 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten binnen het plangebied zelf heeft voor het voorliggende plan. De externe werking op soorten in het aangrenzend gebied zijn niet weergegeven. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming en onder welke voorwaarden het plan uitvoerbaar is.

Tabel 2. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Zoogdieren Vleermuizen	Vogels Algemeen voorkomende broedvogels
Essentieel leefgebied in plangebied?	Mogelijk (zomer/paarverblijf-plaats)	Mogelijk (nestlocaties)
Is er sprake van een overtreding?	<i>Nog onduidelijk, afhankelijk nader onderzoek</i>	<i>Nee, mits rekening wordt gehouden met het broedseizoen</i>
Is een ontheffing noodzakelijk	<i>Indien uit aanvullend onderzoek blijkt dat verblijfplaatsen aanwezig zijn</i>	<i>Nee, mits door de werkzaamheden geen nesten worden verstoord, beschadigd of vernield</i>
Is het plan uitvoerbaar?	<i>De verwachting is dat de ontheffing verleend wordt met aanvullende maatregelen</i> <i>Voorafgaand aan de realisatie moet tijdig aanvullend onderzoek plaatsvinden en maatregelen getroffen worden</i>	<i>Ja</i>

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader in Bijlage 1 staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en planvoornemen

De initiatiefnemer is voornemens het plangebied (zie figuur 1.1) te (her)ontwikkelen. Het gaat hierbij om twee aspecten die in een ruimtelijk plan samen moeten worden gebracht.

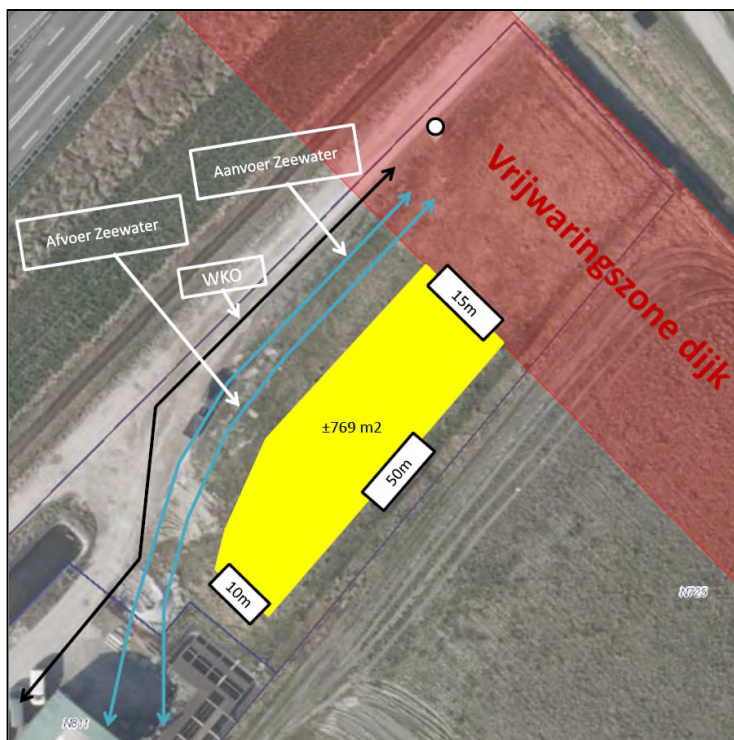
1. De loods op het meest zuidelijke deel van het plangebied is van Kingfish en staat daar op grond van een tijdelijke vergunning. Die tijdelijke vergunning vervalt over een aantal jaren. De mogelijkheid om de loods te behouden moet blijven en dus een plek krijgen in een nieuw bestemmingsplan. Het bouwvlak moet daarbij worden verruimd ten opzichte van de huidige bebouwing om een gebouw te kunnen realiseren waarbij meer zorg is besteed aan de inpassing in de omgeving met een aantrekkelijkere uitstraling.
2. Op de braakliggende gronden in het noordelijk deel van het plangebied is het voornemen een bezoekerscentrum te realiseren. Op grond van het vigerende bestemmingsplan is het niet mogelijk ter plaatse te bouwen. De mogelijkheden om daar te bouwen worden beperkt door de vrijwaringszone van de dijk en een aantal leidingen die in het gebied liggen van Kingfish (zie figuur 1.2).

Naast de genoemde aanpassingen van sloop en bouw van bebouwing vinden er geen veranderingen plaats aan het bedrijf. De inlaat van water uit de Oosterschelde en de lozing via een retourleiding, veranderen niet van locatie en/of omvang. De inlaat en lozing zijn opgenomen in een bestaande vergunning.

Figuur 1.1: Ligging plangebied.

Figuur 1.2: Toekomstige situatie.

Om de herontwikkeling mogelijk te maken is een nieuw juridisch-planologisch kader vereist.

1.2 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt worden door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?

- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden (NNN en/of Natura 2000) voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.3 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende Natuurtoets wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden omdat deze niet aan de orde is aangezien er geen bomen worden gekapt in voorliggend plangebied.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het plangebied. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden (zie ook tabel E in de bijlage).

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel C en D van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Ook zijn de provincies niet altijd het bevoegd gezag. In bepaalde gevallen¹ is dit het rijk (via RVO). Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen - gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'- principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

---

¹ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/wet-natuurbescherming/taken-en-rolverdeling-bevoegdheden>

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel C en D in de bijlage). Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt bij het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2013-2018 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 3 april 2018 vanaf circa 14.00 uur is een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij onbewolkt, zonnig weer met een temperatuur van circa 14 C°. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen. Gebouwen zijn vanaf de openbare ruimte bekeken.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervoltraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt ten zuidwesten van de Oost-Zeedijk te Kats (gemeente Noord-Beveland, Provincie Zeeland).

Het westelijk deel van het plangebied bestaat uit een loods opgebouwd uit metalen damwandprofielen. Het oostelijk deel bestaat uit braakliggend terrein. Langs de zuid- en oostzijde zijn waterlopen (greppels) aanwezig.

Direct ten zuiden van het plangebied werd ten tijde van het veldbezoek een bedrijfspand gerealiseerd. Ten noordoosten ligt de Oosterschelde. De overige percelen rondom de planlocatie bestaan uit open agrarisch landschap.

In figuur 4.1 is een impressie gegeven van het projectgebied.

Figuur 4.1. Impressie van het plangebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreffen echter veelal soorten die niet binnen het plangebied zelf of binnen de directe invloedssfeer van de voornemens voorkomen door het ontbreken van geschikt habitat. Waarnemingen betreffen onder andere dreps, bruinvis, gewone zeehond, buizerd, sperwer, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen van de soorten die wel binnen het plangebied of binnen de invloedssfeer zijn waargenomen staan in paragraaf 4.2.2 beschreven.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Afbakening relevante soortgroepen

Zoals uit de bureaustudie blijkt, komen niet alle soortgroepen voor in de omgeving van het plangebied. Het verspreidingsgebied van een aantal soorten loopt niet tot in de regio waar het plangebied zich bevindt (zoals dat van veel reptielsoorten, amfibieën, landzoogdieren en verschillende plantensoorten). In de directe omgeving is wel open water aanwezig, maar deze blijven duurzaam gehandhaafd, waardoor een negatief effect op beschermde soorten die waterafhankelijk zijn (zoals vissen, libellen en sommige insectensoorten) niet aan de orde is. Gezien het voorgaande zijn niet alle biotoop-kritische (sub)soortgroepen relevant. Zo zijn er onder andere op basis van het terreinbezoek geen effecten in termen van overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb aan de orde op de beschermde (sub)soortgroepen:

- Gebouw-gebonden broedvogels waarvan het nest jaarrond beschermd;
- broedvogels die nestgelegenheden hebben in bomen;
- soorten en soortgroepen geen essentieel leefgebied in het projectgebied.

Effecten op deze soort(groep)en zijn op voorhand uitgesloten. De overige soortgroepen worden hierna beschreven: vogels, zoogdieren (vleermuizen), amfibieën en flora.

Op basis van het terreinbezoek en het bureauonderzoek (verspreidingsgegevens) wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Binnen het plangebied zijn gebouwgebonden broedvogels waarvan het nest een jaarronde bescherming geniet uit te sluiten. De loods ligt in open agrarisch landschap zonder beschutting in de vorm van groenstructuren. Gezien de loods uit metalen profielen bestaat in combinatie met de ligging in het open agrarisch landschap zonder groenstructuren zijn gebouwgebonden broedvogels waarvan het nest een jaarrond beschermde status geniet uit te sluiten. Tijdens het terreinbezoek zijn daarnaast geen sporen van broedvogels waarvan het nest jaarrond beschermd is aangetroffen zoals braakballen, krijtsporen en rui-veren. Verder zijn er geen bomen op de

planlocatie en de directe omgeving aanwezig. Horsten van roofvogels zijn daarmee uit te sluiten.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Onder het metalen nokmetaal van de loods met damwandprofiel (zie figuur 4.2) zijn kleine openingen aanwezig. In kleine nisjes kunnen holtebroeders als koolmees of pimpelmees broeden. Deze soorten zijn volgens de verspreidingsgegevens niet bekend binnen en rondom het plangebied. Daarnaast zijn broedgevallen van deze soorten uit te sluiten binnen het plangebied. Dit doordat de openingen direct onder het metaal gedurende het broedseizoen te warm worden, alsmede door de ligging van de loods in open agrarisch landschap zonder groenstructuren. Tijdens het veldbezoek zijn daarnaast geen nesten aangetroffen van broedvogels uit beschermingscategorie 5 als boerenwaluw of huiswaluw.

Figuur 4.2. Impressie van het plangebied.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1 en 3.5)

Het plangebied biedt nestgelegenheid aan algemeen voorkomende broedvogels.

In de loods ontbreekt een dakpaneel. Hierdoor kunnen duiven en lijsterachtigen broeden in de loods zelf. Binnen het plangebied kunnen daarnaast grondbroeders als graspieper, veldleeuwerik en Kievit broeden. Nabij de onderzoekslocatie is volgens de NDFF in 2015 een graspieper baltsend/zingend waargenomen op het wegtalud direct ten noorden van de planlocatie. In de aangrenzende greppels kunnen watervogels als meerkoeten en wilde eend tot broeden komen.

De voorgenomen ingrepen kunnen een (indirect) effect hebben op algemeen voorkomende broedvogels.

Vogelsoorten Oosterschelde

In het noordoostelijk gelegen gebied Oosterschelde zijn diverse beschermde vogelsoorten waargenomen volgens de NDFF als bonte strandloper, bergeend, eidereend, fuut, geoorde fuut, grote gele kwikstaart, kokmeeuw, middelste zaagbek, lepelaar, purperreiger, regenwulp, slobeend, smient, steenloper, stormmeeuw, tureluur, veldleeuwerik, visdief, wulp, zilvermeeuw, zilverplevier, zwarte ruiters en zwarte stern.

Gevolgen van het plan op deze soorten wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Zoogdieren

Vleermuizen

Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. In de loods kunnen vleermuizen verblijven achter de metalen openingen (zie figuur 4.2a). Kraam- en winterverblijf is uit te sluiten door het ontbreken van grotere geschikte ruimtes om te verblijven en doordat de toegankelijke ruimtes niet vorstvrij zijn.

Wel kan de loods als zomer- of paarverblijfplaats gebruikt worden door een enkele individu als gewone dwergvleermuis of mogelijk ruige dwergvleermuis.

Een vliegroute van vleermuizen binnen het plangebied of aangrenzend is uit te sluiten gezien het ontbreken van een lijnvormig element als een bomenlaan, een waterloop in de vorm van een beek of een houtwal. Wel kunnen vleermuizen de dijk langs de Oosterschelde gebruiken als vliegroute.

Gevolgen van het plan op deze soorten worden in Hoofdstuk 5 behandeld.

Figuur 4.2a. Voorbeeld van openingen die kunnen fungeren als zomer/paarverblijfplaats voor vleermuizen.

Overige zoogdieren

Algemeen voorkomende zoogdieren als haas, konijn en algemeen voorkomende muizensoorten zijn op basis van het veldbezoek niet geheel uit te sluiten. Beschermde zoogdieren als waterspitsmuis, vos, das en steenmarter zijn op basis van verspreidingsgegevens, het ontbreken van geschikt habitat of het ontbreken van indicatoren van gebruik tijdens het veldonderzoek uit te sluiten.

Opgemerkt dient te worden dat er waarnemingen zijn van bruinvissen en gewone zeehonden in het gebied de Oosterschelde.

Gevolgen van het plan op deze soorten wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Amfibieën

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF zijn geen waarnemingen van amfibieën bekend. Op basis van het veldbezoek kan op de planlocatie algemene soorten voorkomen als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. Binnen het plangebied zelf is geen water aanwezig dat wordt aangetast. Daarnaast geldt dat deze soorten zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkeling.

Gevolgen van het plan op deze soorten wordt in Hoofdstuk 5 behandeld.

Flora

Op ruim 1 km ten zuidwesten van het plangebied is volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF in 2016 één exemplaar van vaatplant dreps waargenomen.

Tijdens het terreinbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen (bloeiseizoen was nog niet begonnen). Deze worden gezien het sterk verstoorde, omgewoelde en verruigde karakter van het plangebied (zie figuur 4.2b) en de biotoop-specifieke eisen die die planten aan hun standplaats stellen, ook niet verwacht.

Figuur 4.2b. Impressie van het aanwezige biotoop binnen het plangebied.

Overige soort(groep)en

Binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn overige beschermde soorten reptielen, weekdieren, vlinders, libellen en overige ongewervelden niet te verwachten door het ontbreken van geschikt habitat.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan. Daarnaast wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de mogelijk externe effecten op soorten in de directe omgeving.

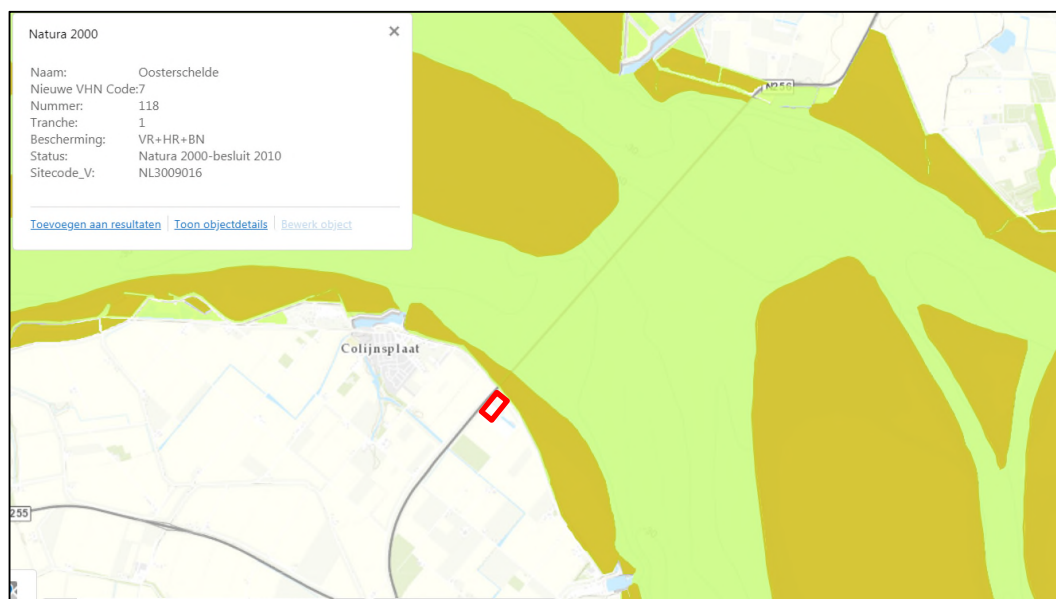
Tabel 4.2. (Mogelijk) aanwezige beschermde soorten in het plangebied zelf.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Algemeen voorkomende broedvogels	Artikel 3.1 // Artikel 3.5	Nog onduidelijk // Graspieper in de omgeving	Algemeen voorkomende broedvogels binnen geheel plangebied te verwachten
Vleermuizen	Artikel 3.5	Nog onduidelijk	Loods potentieel geschikt als zomer/paarverblijfplaats.
Algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën	Artikel 3.10	Mogelijk	Mogelijk landhabitat van algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën

4.3 Beschermde gebieden

4.3.1 Natura 2000-gebieden

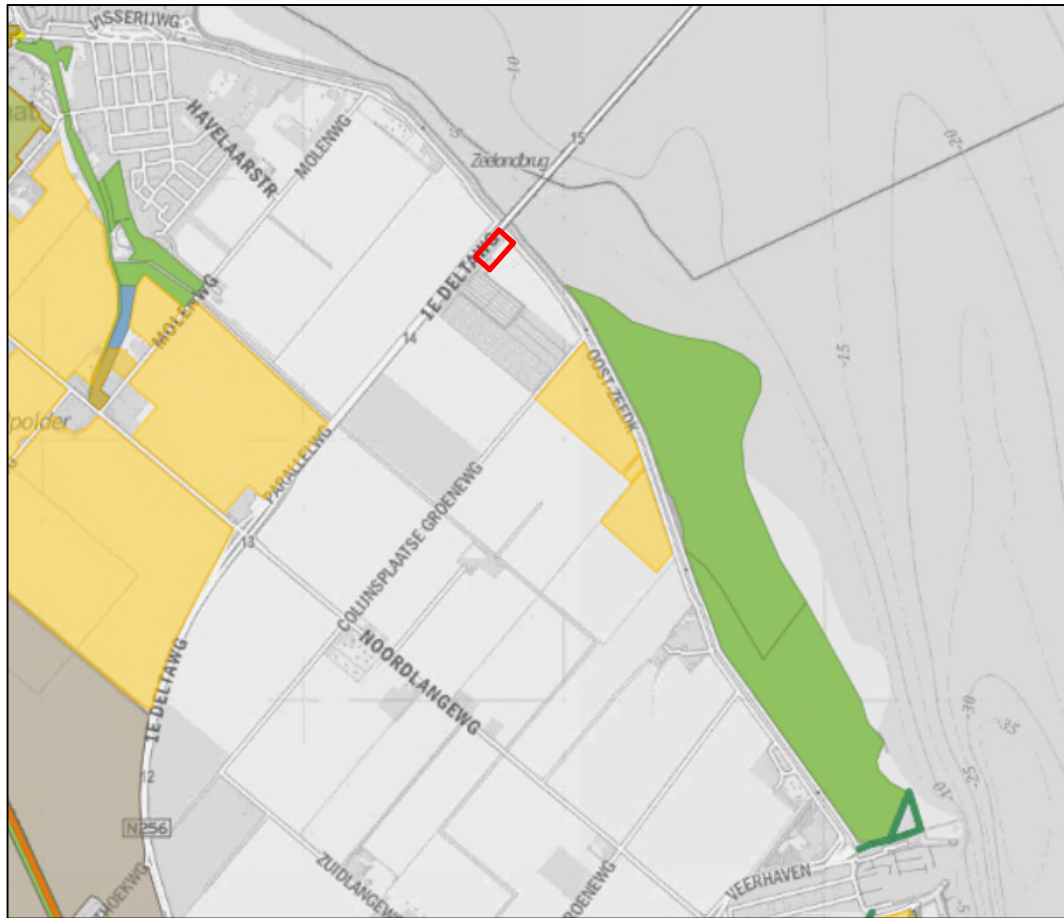
Het plangebied ligt nabij een Natura 2000-gebied (zie figuur 4.3). Het Natura 2000-gebied Oosterschelde ligt direct ten noordoosten van de Oost-Zeedijk.

Figuur 4.3. Ligging Natura 2000 ten opzicht van het plangebied (rood kader) (bron: Provincie Zeeland).

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

In het plangebied zelf is geen NNN-gebied aanwezig (zie figuur 4.3a). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is op circa 200 meter ten noordoosten van het plangebied gelegen. Externe werking is niet van toepassing. Bij de Provincie Zeeland geldt voor externe werking op NNN een afstand van maximaal 150 meter.

Figuur 4.3a. Ligging Natuur Network Zeeland ten opzicht van het plangebied (rood kader) (bron: Provincie Zeeland).

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangeven in een tekstkader. In [paragraaf 5.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

De volgende biotopen worden beïnvloed door het voornemen:

- *De loods wordt geamoveerd:
(zomer/paarverblijfplaats voor vleermuizen en algemeen voorkomende broedvogels);*
- *Het terrein wordt bebouwd of bouwrijp gemaakt:
(nesten van algemeen voorkomende broedvogels en mogelijk graspieper, landhabitat algemeen voorkomende amfibieën en leefgebied algemeen voorkomende zoogdieren);*
- *Er wordt verlichting gerealiseerd:
(extern effect potentiële vliegroute vleermuizen).*

Amoveren loods:

Vleermuizen kunnen in de loods een verblijfplaats hebben.

Vleermuizen zijn beschermde soorten en staan vermeld in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. In het kader van de Wet natuurbescherming is daarom een aantal verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen neergelegd die in principe niet overtreden mag worden door onder andere een ruimtelijke ontwikkeling.

Door de toekomstige sloop van de loods is mogelijk sprake van het verstoren en aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen.

Indien daadwerkelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn en indien de loods gesloopt wordt, is een dergelijke aantasting, verstoring of vernietiging in strijd met de Wet natuurbescherming.

Om bij de voorbereiding van de realisatie te bepalen of eventuele verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden, is inzicht noodzakelijk in het daadwerkelijke gebruik en de functie van de loods in het plangebied voor vleermuizen. Dit kan onderzocht worden aan de hand van het meest recente vleermuisprotocol (2017). Vleermuizen gebruiken hun leefgebied door het jaar heen op verschillende manieren. Daarom is het nodig om een het plangebied meerdere malen verspreid over het actieve seizoen van de soorten (tussen april en oktober) te bezoeken.

Werkzaamheden gehele terrein:

Door alle voorgenomen werkzaamheden kunnen algemeen voorkomende broedvogels verstoord worden.

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1 en 3.5). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door werkzaamheden niet uit te voeren in de

broedtijd (circa maart tot en met juli²) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze (en wanneer de soorten uit artikel 3.5 kunnen uitwijken naar alternatief leefgebied) zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde.

Zo kunnen in het plangebied nesten gebouwd worden door (algemeen voorkomende) soorten. Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatiespecifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Daarnaast kunnen bij grondwerkzaamheden algemeen voorkomende amfibieën en zoogdieren verstoord worden. Hiervoor geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Geadviseerd wordt om rekening te houden met de kwetsbare periode als de voortplantingsperiode en de winterperiode. September-oktober is over het algemeen een goede periode om te starten met de werkzaamheden, mede rekening houdend met het broedseizoen.

Aanleg verlichting:

Extern kan een effect optreden ten aanzien van een vliegroute voor vleermuizen en soorten die voorkomen in gebied de Oosterschelde; broedvogels en zeezoogdieren (bruinvis/gewone zeehond).

Momenteel is er geen verlichting aanwezig. Door realisatie van verlichting kan een extern negatief effect optreden. Verlichting kan de potentiële vliegroute van vleermuizen langs de Oosterschelddijk negatief beïnvloeden. Daarnaast is door verlichting verstoring mogelijk aan de orde ten aanzien van beschermde soorten die voorkomen in gebied de Oosterschelde, zoals broedvogels en zeezoogdieren.

Om overtreding van de Wet Natuurbescherming op voorhand te voorkomen wordt geadviseerd geen openbare verlichting te realiseren die uitstraling heeft op de omgeving (de Oost-Zeedijk/Oosterschelde). Het beste is geen openbare verlichting te realiseren. Naast geen openbare verlichting wordt geadviseerd geen gevelverlichting aan de noord en oostzijde te realiseren en een blinde gevel toe te passen aan deze betreffende zijdes.

Is dit niet mogelijk dan dient nader beoordeeld te worden wat de effecten van de plannen op de soorten in gebied de Oosterschelde kunnen zijn en op de potentiële vliegroute van vleermuizen.

Het plan is uitvoerbaar, indien de bovenstaande adviezen worden ingepast in het ontwerp. Is dit niet mogelijk dan kan niet op voorhand worden gesteld dat het plan uitvoerbaar is.

---

² Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

Nader onderzoek

Vleermuisonderzoek bij amoveren loods (onderzoek in periode mei-oktober)
Eventueel broedvogelcheck voor aanvang werkzaamheden
Eventueel beoordeling verlichtingsplan

5.2 Effecten op beschermde gebieden

5.2.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt in de directe nabijheid van het Natura 2000-gebied de Oosterschelde. Dit gebied is in 2009 door het ministerie van EZ aangewezen als Natura 2000-gebied op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Aanwijzing tot Natura 2000-gebied vindt plaats op basis van het voorkomen van specifieke soorten en/of habitattypen. Voor deze soorten en habitattypen worden doelen benoemd met betrekking tot aantal, oppervlakte en kwaliteit van het habitat of leefgebied, de zogenaamde instandhoudingsdoelen.

Vanwege de ligging en omvang van het plan ten opzichte van de Natura 2000-gebieden kan er sprake zijn van verstoring, met name verstoringfactor verlichting. Als gevolg van de uitvoering van het plan kunnen negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Oosterschelde optreden. In een Voortoets kan nader onderzocht worden of deze effecten significant kunnen zijn. Conform de Wet natuurbescherming dient dan een Passende beoordeling opgesteld te worden.

Verwacht wordt dat met het treffen en inpassen van de juiste maatregelen de gebiedsbescherming de uitvoering van het plan niet belemmert.

5.3 Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

Veel effecten zijn middels maatregelen te voorkomen. Indien vleermuizen aanwezig zijn en hun verblijfplaatsen worden aangetast door het voornemen, dan is een ontheffing in het kader van de Wnb noodzakelijk. Om de uitvoerbaarheid van het plan vast te stellen, is – vooruitlopend op de resultaten van het nader onderzoek - nagegaan of redelijkerwijs verwacht kan worden dat een Wnb-ontheffing soortbescherming kan worden verleend. Uitgangspunt is dat vleermuisverblijfplaats(en) ook daadwerkelijk aanwezig zijn en onderbouwd kan worden dat een ontheffing vanuit de Wet natuurbescherming voor het mogen aantasten van de verblijfplaatsen (onder voorwaarden) verleend kan worden.

Of een ontheffing verleend kan worden, wordt getoetst aan drie criteria. Hier wordt bij een ontheffingsaanvraag ook aan getoetst. Onderbouwd zal moeten worden:

1. Of de gunstige staat van de soorten in het geding komt door het plan;
2. Of er alternatieven zijn voor het voornemen, waarbij de soorten minder geschaad worden;
3. Of er een wettelijk belang is.

Onderstaand wordt hier alvast op ingegaan. Voordat het bestemmingsplan wordt vastgesteld (naar verwachting in het begin van 2019), zijn de resultaten van het vleermuisonderzoek bekend. Te zijner tijd is bekend of – en welke maatregelen daadwerkelijk aan de orde zijn.

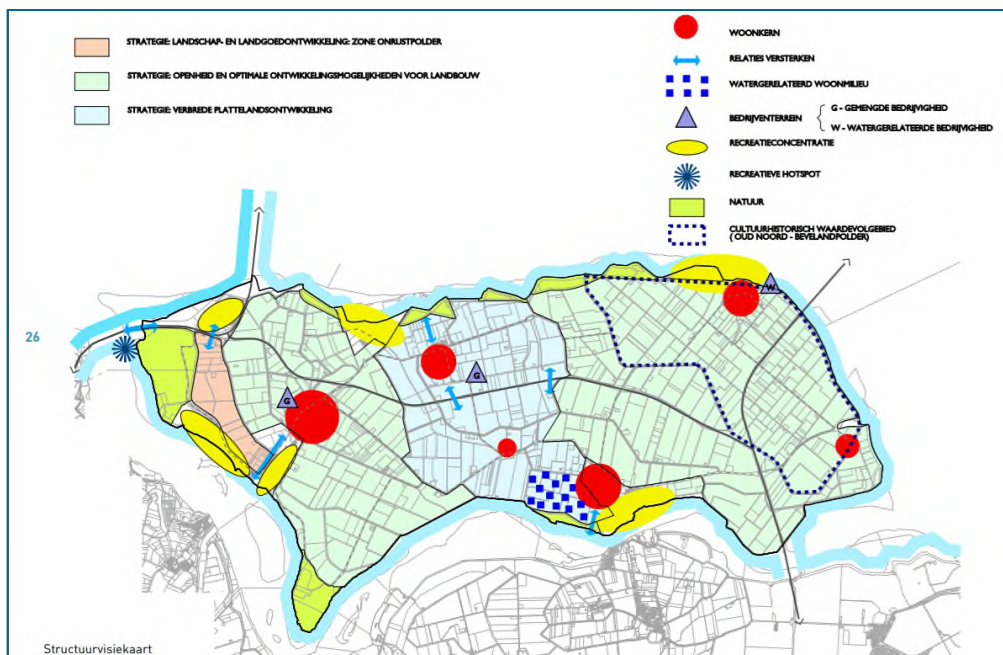
Ad 1: De gunstige staat van instandhouding zal niet in het geding komen. Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF komen de te verwachten soorten tevens voor in de directe omgeving. Daarnaast kunnen er tijdig alternatieve verblijfplaatsen aangeboden worden.

Indien vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aanwezig blijken te zijn, zal zorgvuldig met de soorten omgegaan worden. Er zal worden gezorgd dat de werkzaamheden niet leiden tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Dit zal worden voorkomen door te allen tijde (alternatieve) voorzieningen beschikbaar te stellen. Een leefgebied moet de soorten namelijk continu blijvend voorzien in alles wat nodig is om succesvol te kunnen voortplanten of te kunnen verblijven. Om deze reden zal dan zowel voorafgaand aan de sloop en herinrichting van het terrein als na de herinrichting, alternatieve verblijfplaatsen aangeboden worden. Voorafgaand zal dit de vorm hebben van duurzame vleermuiskasten en in de toekomstige situatie – in het geval van vleermuizen – ook waar mogelijk in inwendige voorzieningen. Er bestaan in de omgeving van het plangebied voldoende mogelijkheden om bijvoorbeeld kasten op te hangen. Indien noodzakelijk worden de betreffende maatregelen tijdig genomen. Tevens wordt tijdens de sloopwerkzaamheden zorgvuldig met de eventueel huidig aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen omgegaan (zoals werken buiten de kwetsbare periodes en het soortvriendelijk ontmantelen van de verblijfloccaties).

Ad 2: Alternatieven zijn niet mogelijk.

De geplande ontwikkelingen hebben een relatie met het reeds aanwezige bedrijf Kingfish Zeeland. Voor het plan zijn geen alternatieven aangezien het een herontwikkeling betreft die in relatie staat tot het gevestigde bedrijf Kingfish Zeeland. In de structuurvisie van gemeente Noord-Beveland staat de locatie aangemerkt als openheid en optimale ontwikkelingsmogelijkheden voor landbouw alsmede water gerelateerd woonmilieu. De strategie optimale ontwikkelingsmogelijkheden voor landbouw is erop gericht om de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw primair te stellen en op een goede wijze te borgen. Het bestemmingsplan Landelijk Gebied is hiertoe het in te zetten instrument. Daarnaast zijn nevenactiviteiten (waaronder Nieuwe Economische Draggers) die aan de landbouw zijn gelieerd of ten dienste staan van een versterking van de relatie extensieve recreatie – landbouw toelaatbaar. In landschappelijke zin is de strategie gericht op behoud van de openheid. Gebruiksvormen anders dan landbouw worden in principe niet voorgestaan. Een uitzondering hierop vormt de ontwikkeling van een hotel, gelegen aan de Deltaweg, nabij de noordelijke entree van het eiland (Zeelandbrug/Colijnsplaat). Meerdere solitaire ontwikkelingen langs deze verbindingssas worden in principe niet voorgestaan (bron: structuurvisie gemeente Noord-Beveland). Op de locatie wilt men een bezoekerscentrum realiseren die te bestempelen als extensieve recreatie, circa 1 bus bezoekers per dag. De voornemens passen binnen de structuurvisie.

Figuur 5.3. Structuurvisiekaart Noord-Beveland (bron: gemeente Noord-Beveland).

Ad 3: De ontheffing zal worden aangevraagd onder wettelijk belang.

Voor het bestemmingsplan geldt dat dit plan wordt uitgevoerd in het kader van het groot openbare belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard (belang uit artikel 3.8, lid b 3 van de Wnb).

Op basis van deze punten kan voldaan worden aan de criteria van het bevoegd gezag. Daarnaast geldt het volgende. Op basis van de verspreidingsgegevens, het gedrag van de vleermuizen en de kenmerken van het plangebied kan op basis van expert-judgement worden verwacht dat in het plangebied algemeen voorkomende vleermuissoorten in (vrij/matig) kleine aantallen aanwezig zijn en dat voor de functie van het plangebied effectieve mitigerende maatregelen beschikbaar zijn. Onder deze voorwaarden, aangevuld met de andere criteria voor het verkrijgen van de ontheffing (zoals hierboven beschreven) is de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in het geding.

6 Bronnen

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Overig:

NDFF

www.synbiosys.alterra.nl

Nationale vegetatie databank

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel C en D van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
  - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
  - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
  - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
  - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
  - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
  - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
  - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
  - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden.

Ingekorte lijst van de vogelsoorten van de Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort. Opgenomen zijn: vogels die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Vogels	Appelvink	Grote bonte specht	Purperreiger
	Baardman	Grote gele kwikstaart	Putter
	Beflijster	Grote karekiet	Ransuil
	Bergeend	Grote stern	Rietgors
	Bergfluitier	Grote zilverreiger	Rietzanger
	Bijeneter	Havik	Rode wouw
	Blauwborst	Heggenmus	Roerdomp
	Blauwe kiekendief	Hop	Roodborst
	Boerenwaluw	Huiswaluw	Roodborsttapuit
	Bontbekplevier	Ijsvogel	Roodhalsfuut
	Bonte strandloper	Kerkuil	Rouwkwikstaart
	Bonte vliegenvanger	Klapekster	Sijs
	Boomklever	Klein waterhoen	Slangenarend
	Boomkruiper	Kleine barmsijs	Slechtvalk
	Boompieper	Kleine bonte specht	Smelleken
	Boomvalk	Kleine karekiet	Snor
	Bosrietzanger	Kleine plevier	Sperwer
	Bosruiter	Kleine zilverreiger	Spotvogel
	Bosuul	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
	Braamsluiper	Kluut	Steenuil
	Brandgans	Kneu	Steltkluut
	Bruine kiekendief	Koereiger	Strandplevier
	Buizerd	Koolmees	Taigaboomkruiper
	Casarca	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
	Cetti's zanger	Kraanvogel	Tjiftjaf
	Draaihals	Krekelzanger	Torenvalk
	Duinpieper	Kruisbek	Tuinfluitier
	Dwergmeeuw	Kuifmees	Velduil
	Dwergstern	Kwak	Visarend
	Engelse kwikstaart	Kwartelkoning	Visdief
	Europese kanarie	Lepelaar	Vuurgoudhaan
	Fitis	Matkop	Wespendief
	Fluiter	Middelste bonte specht	Wielewaal
	Geelgors	Nachtegaal	Winterkoning
	Gekraagde roodstaart	Nachtwaluw	Witbandkruisbek
	Gele kwikstaart	Noordse stern	Witte kwikstaart
	Geoorde fuut	Oehoe	Witwangstern
	Glanskop	Oeverloper	Woudaap
	Goudhaan	Oeverpieper	Zeearend
	Grasmus	Oeverwaluw	Zwarte mees
	Graspieper	Ooievaar	Zwarte ooievaar
	Graszanger	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
	Grauwe kiekendief	Paapje	Zwarte specht
	Grauwe klauwier	Pestvogel	Zwarte stern
	Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zwarte wouw
	Griel	Poelruiter	Zwartkop

Natuurtoets

Facilitaire voorzieningen aquacultuur Oost-Zeedijk
projectnummer 0431824.00
3 juli 2018 revisie 01
Gemeente Noord-Beveland

	Groene specht	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw
	Groenling		

Tabel B. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam	
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster	
	geelbuikvuurpad		otter	
	heikikker		bever	
	kamsalamander		hazelmuis	
	knoflookpad		lynx	
	rugstreepad		noordse woelmuis	
	vroedmeesterpad		wilde kat	
poelkikker	wolf			
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder		Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder			bechsteins vleermuis
	boszandoog	bosvleermuis		
	donker pimperlblauwtje	brandts vleermuis		
	grote vuurvlinder	franjestaart		
	pimperlblauwtje	gewone grootoorvleermuis		
	tijmblauwtje	grijze grootoorvleermuis		
zilverstreephooibeestje	grote hoefijzerneus			
Haften	oeveraas	grote rosse vleermuis		
Kevers	brede geelrandwaterroofkever	ingekorven vleermuis		
	gestreepte waterroofkever	kleine dwergvleermuis		
	juchtleerkever	kleine hoefijzerneus		
	vermiljoenkever	laatvlieger		
Libellen	mercuurwaterjuffer	meervleermuis		
	bronslibel	mopsvleermuis		
	gaffellibel	noordse vleermuis		
	gevlekte witsnuitlibel	rosse vleermuis		
	groene glazenmaker	ruige dwergvleermuis		
	noordse winterjuffer	tweekleurige vleermuis		
	oostelijke witsnuitlibel	vale vleermuis		
	rivierrombout	watervleermuis		
sierlijke witsnuitlibel	gewone dwergvleermuis			
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus	
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis bruinvis dwergpotvis	
	gladde slang		gestreepte dolfijn	
	muurhagedis		gewone dolfijn	
	zandhagedis		gewone spitsdolfijn	
Sporenplanten	geel schorpioenmos		grijze dolfijn	
	tonghaarmuts		kleine zwaardwalvis	
	kleine vlotvaren		narwal	
Vissen	steur		orka	
	houting		tuumelaar	
Weekdieren	bataafse stroommossel		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn	
	platte schijfhoren		noordse vinvis, potvis	
Zaadplanten	liggende raket		butskop	

Natuurtoets

Facilitaire voorzieningen aquacultuur Oost-Zeedijk
projectnummer 0431824.00
3 juli 2018 revisie 01
Gemeente Noord-Beveland

	drijvende waterweegbree		dwergvinvis
	groenknolorchis		griend,
	kruipend moerasscherm		spitsdolfijn van gray
	zomerschroeforchis		witte dolfijn

Tabel C. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
Dagvlinders	Vuursalamander	Zoogdieren	
	Aardbeivlinder		Aardmuis*
	Bosparelmoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimpernelblauwtje		Damhert
	Duinparelmoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote parelmoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimpernelblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoorpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
Veenbeparelmoervlinder	Konijn*		
Veenhooibeestje	Molmuis		
Veldparelmoervlinder	Ondergrondse woelmuis*		
Zilveren maan	Ree*		
Reptielen	Adder	Rosse woelmuis*	
	Hazelworm	Steenmarter	
	Levendbarende hagedis	Tweekleurige bosspitsmuis*	
	Ringslang	Veldmuis*	
Libellen	Beekkrombout	Veldspitsmuis*	
	Bosbeekjuffer	Vos*	
	Donkere waterjuffer	Waterspitsmuis	
	Gevlekte glanslibel	Wezel**	
	Gewone bronlibel	Wild zwijn	
	Hoogveenglanslibel	Woelrat*	
	Kempense heidelibel		
Speerwaterjuffer	Kevers	Vliegend hert	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel D. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnactorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karthuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjegtiaan	Lange zonnedauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
  - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
  - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
  - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel E worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel E. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g	

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk). De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

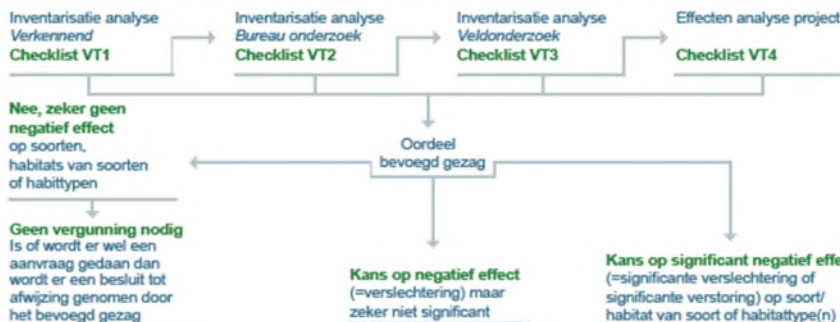
In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermd gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. +31 6 10899229
E. luc.koks@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 20167

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Gemeente Noord-Beveland

Projectnummer 431824

Bijlage 5   Vleermuisonderzoek

Vleermuisonderzoek aanpassing facilitaire voorzieningen aquacultuur Oost-Zeedijk, Colijnsplaat (Kingfish Zeeland)

Adviesbureau Wieland

ing. A. Wieland

Liniestraat 13
4561 ZS Hulst
tel. 06-12352169

ing. B. Bouwman

Langevielesingel 24
4335 AA Middelburg
tel. 06-18413267

28 januari 2019

Inhoud

1 Inleiding	2
2 Huidige situatie en voorgenomen werkzaamheden	3
3 Methodes	3
4 Resultaten en advies	4
Bijlage 1. Vleermuisvriendelijke verlichting (Batlamp)	7

1. Inleiding

In de omgeving 1e Deltaweg - Oost Zeedijk te Colijnsplaat zijn enkele bedrijven gevestigd gericht op aquacultuur. Eén van deze bedrijven, Kingfish Zeeland, is voornemens het bestaande pompgebouw, een zgn. nissenhut, te vervangen en op termijn een bezoekerscentrum te realiseren (zie figuur 1 voor het plangebied). Deze ontwikkelingen dienen in een ruimtelijk plan samen te worden gebracht.

Figuur 1. Plangebied

De thans aanwezige nissenhut op het meest zuidelijke deel van het plangebied, die destijds is gebouwd voor Zeeuwse Tong, staat daar op grond van een tijdelijke vergunning. Die tijdelijke vergunning vervalt over een aantal jaren. Het is de bedoeling om de nissenhut te vervangen door een definitief gebouw en dit bestemmingsplanmatig te regelen. Het bouwvlak moet daarbij worden verruimd ten opzichte van de huidige bebouwing om een gebouw te kunnen realiseren waarbij meer zorg wordt besteed aan de inpassing in de omgeving met een aantrekkelijkere uitstraling.

Op de braakliggende gronden in het noordelijk deel van het plangebied is het voornemen een bezoekerscentrum te realiseren. Op grond van het vigerende bestemmingsplan is het niet mogelijk ter plaatse te bouwen. De mogelijkheden om daar te bouwen worden beperkt door de vrijwaringszone van de dijk en een aantal leidingen die in het gebied liggen van Kingfish Zeeland.

In opdracht van de gemeente Noord-Beveland heeft de AnteaGroup reeds een voorontwerp-bestemmingsplan opgesteld. Ter onderbouwing van het bestemmingsplan heeft de AnteaGroup ook een natuurtoets opgesteld. Uit de natuurtoets kwam naar voren dat er onvoldoende informatie beschikbaar is over vleermuizen. In het rapport worden vragen gesteld bij het voorkomen van vleermuizen in de te slopen nissenhut (zomer- en paarverblijfplaats). Ook zou er door de toename aan

licht in de directe omgeving van de Oosterscheldedijk, als gevolg van de uitbreiding van activiteiten in het noordelijk deel van het plangebied (het voornemen tot het realiseren van een bezoekerscentrum), aantasting van een mogelijke vliegroute voor vleermuizen langs de dijk plaats kunnen vinden.

Indien er vleermuizen aanwezig zijn en de toekomstige ontwikkelingen negatief zouden zijn voor deze soortgroep dan dienen er mitigerende en compenserende maatregelen uitgevoerd te worden.

De gemeente Noord-Beveland heeft vervolgens MaGRID gevraagd ter plekke het vleermuisonderzoek te doen dat uitsluitsel moest geven over de in de natuurtoets gestelde vragen. In samenwerking met Adviesbureau Wieland is een verkennend vleermuisonderzoek uitgevoerd in het najaar van 2018 en de winter 2018-2019.

De resultaten van het veldonderzoek zijn vastgelegd in onderhavige rapportage, waarin tevens aanbevelingen zijn gedaan ten gunste van de vleermuizen.

2 Huidige situatie en voorgenomen werkzaamheden

De betreffende locatie is gelegen ten oosten van het dorp Colijnsplaat en grenst aan de zuidzijde van de Zeelandbrug. Ten noorden ligt de zeedijk van de Oosterschelde. Het betreft een complex van bedrijven gericht op aquacultuur. Op het terrein liggen diverse waterpartijen en toe- en afvoersloten en staan enkele bedrijfsgebouwen. Ook staat er een windturbine. Er zijn geen opgaande bomen of struiken aanwezig. De hoeveelheid verlichting is op dit moment beperkt.

Figuur 2. De bestaande nissenhut

Figuur 3. Binnenzijde bestaande nissenhut

De werkzaamheden bestaan uit het vervangen van de nissenhut, waar de pompinstallatie voor de aquacultuur in onder is gebracht, door nieuwbouw. Het nieuwe gebouw zal, om het productieproces niet te hoeven onderbreken, over de nissenhut heen worden gebouwd.

3 Methodes

De locatie van de nissenhut met directe omgeving is drie keer bezocht om de aanwezigheid van vleermuizen vast te kunnen stellen. Het doel was om te bepalen welke soorten er van het plangebied gebruik maken en welke functie dit heeft voor deze soorten.

Er is gebruik gemaakt van de volgende apparatuur:

- Detectie/opname: Petterson D100; Petterson D200; Petterson D240x; Songmeter Sm2+; Songmeter Sm4; Batcorder 3.1; Echometer EM3+; Echometer Touch 2 pro.
- Zicht: warmtebeeldcamera FLIR 5.
- Determinatie: Batsound; Kaleidoscope; Batexplorer.

In onderstaande tabel is weergegeven de drie bezoekdata, of het onderzoek overdag of 's nachts is uitgevoerd en waar het onderzoek zich op richtte.

<u>Datum</u>	<u>Periode</u>	<u>Soort onderzoek</u>
21 september 2018	nacht	dagverblijf en vliegroute
15 oktober 2018	nacht	dagverblijf en vliegroute
4 januari 2019	overdag	winterverblijf

4 Resultaten en advies

Tijdens de veldonderzoeken is de aanwezigheid van 2 soorten vleermuizen vastgesteld: de gewone dwergvleermuis (figuur 5.) en de ruige dwergvleermuis (figuur 6.).

Figuur 5. Gewone dwergvleermuis

Figuur 6. Ruige dwergvleermuis

Er zijn geen dagverblijven van vleermuizen vastgesteld in het gebouw dat aangepast zal worden. De aanwezige waterpartijen hebben geen specifieke functie als foerageergebied voor vleermuizen.

Er zijn vliegroutes vastgesteld van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis (zie figuur 6.). De vliegroute van de gewone dwergvleermuis is hoofdzakelijk noordwest-zuidoost (en omgekeerd) (zie figuur 7.). Deze vleermuizen volgen de zeedijk van de Oosterschelde. De eerste twee uur na zonsondergang betreft het gemiddeld 25-35 vleermuispassages per uur.

De vliegroute van de ruige dwergvleermuis is in het najaar hoofdzakelijk noordoost-zuidwest (zie figuur 8). Deze soort migreert in de nazomer en het najaar naar het westen en zuiden. Ze zijn afkomstig uit midden, oost, en noord Europa. Tijdens de trek volgen ze geleidende elementen. In het voorjaar is deze trekroute omgekeerd, maar dan is er minder stuwning. Dit is echter in het kader van dit onderzoek niet onderzocht. De Zeelandbrug is een geleidend element. De hoeveelheid trek van vleermuizen is afhankelijk van de weersomstandigheden. De vleermuizen trekken vooral vanaf 1 uur na zonsondergang tot zonsopkomst, gemiddeld 10-15 vleermuizen per uur. In mindere mate volgen de ruige dwergvleermuizen ook de zeedijk van de Oosterschelde.

Figuur 6. Vliegroutes voor vleermuizen

Figuur 7. Vliegroute noordwest - zuidoost

Figuur 8. Vliegroute noordoost - zuidwest

Advies

Er zijn geen dagverblijven aangetroffen. Met de aanpassing van het bestaande gebouw hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde vleermuissoorten. Het betreffende gebied is belangrijk als vliegroute voor vleermuizen. Dit betreft onder andere de ruige dwergvleermuis. Deze soort is gevoelig voor licht. Door het aanbrengen van nieuwe buitenlichtbronnen kan de belangrijke vliegroute langs de Zeelandbrug sterk in kwaliteit afnemen. Amberkleurige verlichting schijnt minder negatief te

zijn (zie bijlage 1). Echter, veel onderzoek in kuststroken is hier nog niet verricht en verlichting wordt steeds beter aangepast. Er wordt geadviseerd om bij het aanbrengen van nieuwe buitenverlichting de meest vleermuisvriendelijke verlichting (bekend op dat moment) toe te passen.

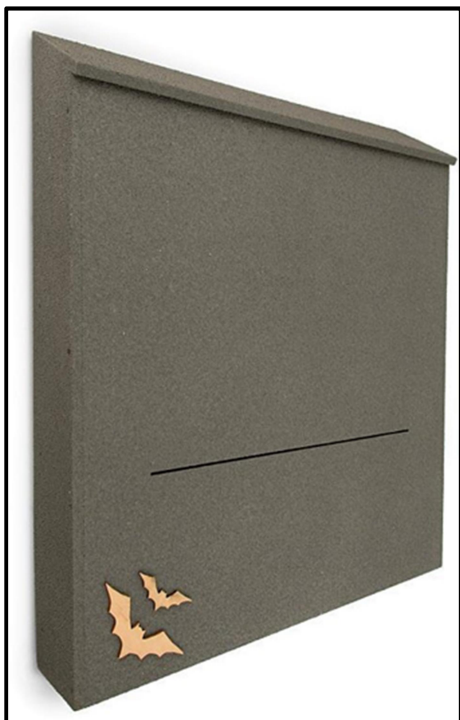
Dit geldt ook voor een op termijn te realiseren bezoekerscentrum. Ook hier is het van belang dat de buitenverlichting zo minimaal mogelijk is en voor zover noodzakelijk vleermuisvriendelijk.

Met betrekking tot lichtuitstraling naar buiten door binnenverlichting wordt geadviseerd dit tot een minimum te beperken door bijvoorbeeld raampartijen aan de zijde van de toerit van de Oosterscheldekering weg te laten of te minimaliseren.

In het kader van duurzaam ondernemen kunnen door bedrijven maatregelen getroffen worden om de biodiversiteit op het bedrijventerrein te bevorderen. Zo kunnen bedrijven een bijdrage leveren aan het behoud van leefgebied voor diverse soorten. Op dit moment zijn er voor vleermuizen geen mogelijkheden voor dagverblijven op het bedrijventerrein. Door het plaatsen van enkele vleermuiskasten kan voorzien worden in dagverblijven. Vleermuiskasten kunnen tegen een gebouw bevestigd worden (zie figuur 9), maar er zijn ook paalkasten beschikbaar (zie figuur 10).

Let op dat de kasten niet in de nabijheid van licht of windmolens geplaatst worden.

Ook voor andere diersoorten zijn er mogelijkheden om het terrein te optimaliseren (zonder dat hier nadelig effecten zijn op de bedrijfsvoering van de bedrijven). Dit zou uitgewerkt kunnen worden in het kader van een biodiversiteitsscan.

Figuur 9. Grote vleermuis kast (te bevestigen tegen een gebouw, verkrijgbaar bij Vivarapro)

Figuur 10. Paalkast voor vleermuizen

Vleermuisvriendelijke verlichting (Batlamp)

bron:<https://www.rijkswaterstaat.nl/wegen/wegbeheer/natuur-en-milieu/verbinden-natuurgebieden/vleermuis-vriendelijke-verlichting/>

Vleermuizen zijn gevoelig voor lichtverstoring. Zowel bij hun verblijfplaatsen, op vliegroutes als in hun jachtgebied. Vooral straatverlichting kan leiden tot pijnlijke verblinding bij deze nachtdieren.

Het blauwe en ultraviolette licht dat straatlantaarns uitstralen nemen vleermuizen zeer sterk waar. Daarom heeft Rijkswaterstaat een vleermuisvriendelijke batlamp laten ontwikkelen. Deze is toegepast langs de A74: een wereldprimeur.

Bij projecten heeft men meer dan eens te maken met de aanwezigheid van vleermuizen. Aangezien vleermuizen beschermde diersoorten zijn, leidt de plaatsing van storende verlichting bij hun leefgebied tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Uitdaging bij A74

In 2012 stelden aanwezige vleermuizen Rijkswaterstaat voor een behoorlijke uitdaging bij de aanleg van de A74. Bij het plaatsje Tegelen werd een ecoduct aangelegd, waarvan één van de uitlopen een nieuwe gemeentelijke weg ging kruisen. Om de sociale veiligheid te waarborgen was daar openbare verlichting nodig, maar standaard wegverlichting verblindt de vleermuizen, schrikt ze af en verstoort ze in hun leefomgeving.

Lichthinder voor vleermuizen kan aanzienlijk worden beperkt door de toepassing van amberkleurige UV-vrije ledlampen (de Batlamp), lagere lichtmasten en een scherpe afsnede van de lichtinval.

Ooggevoeligheid en lichttechniek

Op zoek naar oplossingen verzochten Rijkswaterstaat consultancybedrijf LEDexpert en de Zoogdiervereniging onderzoek te doen naar een vleermuisvriendelijke manier van verlichten. Deze organisaties achterhaalden een onderzoeksrapport over de lichtgevoeligheid van vleermuisogen voor

verschillende lichtkleuren. Inzet werd het vinden van een kleurspectrum dat voor mensenogen onderscheidend licht oplevert en tegelijkertijd voor vleermuisogen niet storend is.

De Human-Bat Response Ratio geeft een indruk van de relatie tussen 'hoe goed mensen kunnen zien en hoeveel lichthinder een lamp voor vleermuizen veroorzaakt'. Veldonderzoek toonde aan dat bij een Human-Bat Response Ratio groter dan 40 er geen significante invloed is tussen verlichten op buiten-gebiedniveau en het vlieggedrag van vleermuizen.

De Batlamp: een amberkleurige, UV-vrije ledlamp

Uit het onderzoek kwam naar voren dat ogen van vleermuizen vooral gevoelig zijn voor blauw en ultraviolet licht en veel minder voor oranje en rood. Op basis van deze onderzoeksresultaten heeft LEDexpert een amberkleurige, UV-vrije ledlamp ontwikkeld: de Batlamp. De lamp is vervolgens uitgebreid getest in een veldproef.

Slimme innovatieve maatregelen

Gezien de positieve resultaten heeft Rijkswaterstaat besloten deze nieuwe lamp in te zetten bij het ecoduct bij de A74. Om de lichthinder, voor vleermuizen en andere soorten die gebruik zouden maken van het ecoduct, tot een absoluut minimum te beperken, zijn nog een aantal aanvullende maatregelen genomen. Zoals:

- De bijbehorende lichtmasten zijn niet hoger dan 6 m en de lichtval wordt scherp naar beneden afgesneden.
- Een innovatief radarsysteem detecteert fietsers en voetgangers. De wegverlichting gaat alleen aan als fietsers of voetgangers passeren.
- Lussen in de weg die auto's herkennen zorgen ervoor dat er bij enkel autoverkeer de lampen uit blijven. Om verblinding van dieren te beperken, zijn de lampen zo ingesteld dat ze bij het inschakelen langzaam opkomen en bij uitschakeling zachtjes doven.
- Een astronomische klok bepaalt vanaf welk tijdstip de verlichting in- en uitschakelt.

Door deze unieke combinatie van innovatieve technieken verstoort de verlichting de omliggende natuur zo min mogelijk en maakt iedereen veilig gebruik van de weg.

Een betaalbare en duurzame oplossing

De met ledtechniek uitgevoerde Batlamp kent een lange levensduur en heeft weinig onderhoud nodig. Daarmee is het een goedkope en duurzame oplossing voor duizenden vleermuislocaties in Nederland. Rijkswaterstaat verwacht een brede toepassing van deze vleermuisvriendelijke verlichting. Naar schatting zal op termijn ongeveer 5 % van het totaal aantal lichtmasten voorzien zijn van vleermuisvriendelijke verlichting.